

Birazdan 1.200 çocuk ölecek!

Her dakika 1.200 çocuğun yoksulluk ve hastalıklar sebebiyle öldüğü, silahlanmaya 1 trilyon dolar harcanırken sağlık altyapısına bunun onda biri kadar para ayrıldığı veya dünyanın bir bölgesinde israf ve tüketim kültürü milyonlarca ton çöp çıkarırken, başka bir bölgede insanların açlıktan hayatını kaybettiği bu dünyada barışın gerçekleşmesinde temel faktör, bu çarpık durumun sona erdirilmesinden başka bir şey değildir.

Bugün dünyanın içinde bulunduğu iki temel sorun vardır; ilki siyasi, sosyal ve ekonomik adaletsizlik, ikincisi de tek taraflı işgal ve dayatmalardır. Mutlu azınlığının yaşadığı Batı ülkelerinde kişi başına millî gelir ortalama 20 bin doların üzerinde iken, Afrika ve Asya'da 3 milyar insan günde iki dolardan daha az bir parayla yaşamaya çalışmakta ve dünya gelirinun sadece yüzde 5'ini kullanmaktadır.

Her dakika 1.200 çocuğun yoksulluk ve hastalıklar sebebiyle öldüğü, silahlanmaya 1 trilyon dolar harcanırken sağlık altyapısına bunun onda biri kadar para ayrıldığı veya dünyanın bir bölgesinde israf ve tüketim kültürü milyonlarca ton çöp çıkarırken, başka bir bölgede insanların açlıktan hayatını kaybettiği bu dünyada barışın gerçekleşmesinde temel faktör, bu çarpık durumun sona erdirilmesinden başka bir şey değildir.

Dünyamızın bir sorunu da, Batılı ülkelerin Asya, Afrika ve Ortadoğu bölgesinde giriştiği haksız uygulama ve işgallerdir. Geçen yüzyılın başından itibaren işgal politikalarının hedefi olan bölgemiz, o tarihten bu yana milyonlarca insanını işgale kurban vermiştir ve halen vermeye devam etmektedir. Yaşanan birçok yerel sorunun temelinde işgalin ve işgalcilerin çarpık politikaları yatmaktadır. İşgaller sebebiyle mülteci durumuna düşen 15 milyonu aşkın insan evini, ülkesini, günlük yaşantısındaki mutluluğu yitirmekle kalmamış, tüm geleceğini de mülteci kamplarının rutubetli çadır ve barakalarında kaybetmiştir.

Medeniyetler çatışması tezi 1990'lı yıllardaki popülerliğini yitirmiş görünse de başlardaki kültürel vurgular yerini tanımlanmamış bir "terör" kavramına bırakmış ve bu kavram üzerinden uluslararası bir gerilim tırmandırılmıştır. Bugün almış olduğu şekil itibarıyla küreselleşme, Batılı ülkelerin siyasi, ekonomik ve kültürel nüfuzu konusunda dayatmacı bir araca dönüşmüştür.

Uluslararası barışı korumakla görevli kuruluşlar, mevcut yapıları icabı kendilerini oluşturan güçlü devletlerin çıkarlarını önceleyen bir siyaset izlediğinden, görevini yapamamakta, üstelik haksız olsa da güçlü olanı kayıran bir görünüm arz etmektedir. Bizzat kendilerinin hazırladığı raporlarda Birleşmiş Milletler kaynakları dünyada 850 milyon aç insanın yaşadığını belgelerken, bunun için ciddiye alınacak bir adım atılmaması dikkat çekicidir. İnsanlık tarihinin son 2 bin yılında bilinen büyük kıtlık vakıalarının sayısı 160 adettir. Bunlarda toplam 200 milyonu aşkın insan açlık sebebiyle hayatını kaybederken, açlıktan en büyük ölümlerin 20. yüzyılda meydana gelmesi bu tablonun asıl çarpıcı yönünü ve çelişmesini oluşturmaktadır.

Kitlesel biçimde hayatını kaybeden 200 milyon insanın yarısının sadece 20. yüzyılda ölmesi, üstelik bunun tüm uluslararası kurumların insan hayatının onurunu korumaya yönelik en büyük atılımları yaptığı bir çağda yaşanması ayrı bir ironi olsa gerektir.

Bu sayıda insan bir savaşta, katliamda veya bombalı saldırıda hayatını kaybetse idi, kuşkusuz o savaşın aktörleri savaş suçları mahkemesinde yargılanıp, tıpkı 2. Dünya Savaşı'ndan sonra Nazi yöneticilerine yapıldığı gibi ağır cezalara çarptırılırlardı. Ama aynı sayıda insan açlıktan hayatını kaybettiği halde bununla ilgili hiçbir yaptırım olmaması; bu ölümlerde hiç kimsenin sorumluluğu olmadığından değil, bununla ilgili uluslararası düzenlemelerin yeterli olmamasından kaynaklanmaktadır.

11 Eylül olaylarından sonra uluslararası siyasetin doğası ABD lehine değişmiştir. Bu olaylar öncesinde Avrasya'daki varlığı büyük bir tartışma konusu olan ABD, güvenlik gerekçesiyle dünyanın her yanına müdahale (pre-emptive strike) doktrini geliştirmiş ve İslam dünyasının da içinde bulunduğu Afroavasya'da konumunu güçlendirmenin yollarını aramıştır. Kendi saldırgan tutumlarını meşrulaştırmak için uluslararası hukuk çerçevesinde kılıfları kolayca hazırlayan Batıların, doğrudan sorumlusu oldukları bu sosyal adaletsizlik sorununda kayıtsız kalmaları, kişiliklerinin bir gereği olarak görünmektedir.

1. Dünya Savaşı'ndan sonra doğrudan sömürgeci güçlerin işgaliyle bölüşülen İslam dünyası, 2. Dünya Savaşı'ndan sonra tanıştığı bağımsızlık dönemine parçalanmış olarak doğdu. 100 yıl önce ilk parçalanmaya maruz kalan İslam dünyası, içinde bulunduğumuz 21. yüzyılda daha küçük parçalara bölünmektedir (Endonezya'da Doğu Timor'un, Sudan'dan Güney'in, Irak'ta kuzey ve güneyin, Fas'ta Batı Sahra'nın koparılması gibi.). Bu dönemdeki politikalarla, Batılıların İslam dünyasını daha küçük parçalara bölme çabalarının sürmesi beklenebilir.

Ancak bugün, bağımsız görünen İslam ülkeleri, doğrudan olmasa bile siyasal ve ekonomik anlamda dolaylı bir işgal ve bağımlılık içinde bulunmaktadır.

Dışa karşı böylesine büyük bir çaresizlik içinde görünen İslam dünyasındaki siyasal yapılar, bu bağımlı durumlarından dolayı kendi halkları nezdinde ciddi birer meşruiyet krizi yaşamakta ve bu kriz her geçen gün derinleşmektedir. Bu meşruiyet krizi, Batılılara hizmet ettiği sürece problem oluşturmazken, problem olarak görülmeye başlandığında, Irak örneğinde olduğu gibi, bu kez de Batılıların İslam dünyasına müdahale aracı olarak kullanılmaktadır.

Ekonomik yoksunluk, siyasal meşruiyet krizi ve kültürel asimilasyon sürecindeki Müslüman halklar, tepkilerini ortaya koyma sıkıntısı çekmektedir. Bunların doğal sonucu olarak da İslam dünyasında tamamen Batıcıların başını çektiği seçkinlerle kendine güvenebileceği liderler arayan muhalif halk katmanları arasındaki makas açılmaktadır. Tüm bu siyasal ve ekonomik sancılar, Batılıların gizli gündemlerine duyulan tepkileri körüklerken, Müslüman toplumlar üzerindeki baskıların daha da artmış olması, İslam dünyasındaki yığılıları umutsuzluğa ve psikolojik dönüşüme zorlamaktadır. Bu ise başta Ortadoğu olmak üzere baskı-şiddet sarmalını tırmandırmaktadır.

Sosyal adaletsizliğin hâkim olduğu günümüz uluslararası sistemine her karşı koyuşu büyük bir tehdit olarak algılayan Batılı ülkeler, Büyük Ortadoğu Projesi adıyla meşhur olan şimdilerdeki adıyla Genişletilmiş Ortadoğu ve Kuzey Afrika Projesi, Batı'ya tehdit oluşturan yapıları reform baskıları ile dönüştürmeyi hedeflemektedir. Bunun bir ayağında siyasi dönüşüm var ise de, diğer ayağında ekonomik reform adı altında Batı dışı toplumlara uygulanan çarpık yapının devamı amaçlanmaktadır.

Adil bir dünyanın kurulması için umudumuzu korumakla birlikte yapılacak daha çok şey olduğunu hiçbir zaman aklımızdan çıkarmayalım. Çünkü siz bu yazıyı okuduğunuz süre içinde 1.200 çocuk daha hayatını kaybetti.